

הנימוס הפרסי

אם תציע לפרסי לשתות קפה או תה או תזמין אותו לאכול סביר להניח שיסרב גם אם הוא חבר שלך, אם תתעקש ותציע 3 פעמים רק אז הוא יסכים.

לקראת עליית הסדרה "טהרן" הנה מקבץ נימוסים ומנהגים פרסיים שלא קיימים בתרבויות אחרות:

* כאשר מנסים לעבור במעבר צר או במפתן הדלת זכות קדימה תמיד עם המבוגר ממך אפילו אם הוא מבוגר ממך רק במספר חודשים.

* גברים יפנו את מקומם באוטובוסים ומקומות ישיבה ציבוריים לטובת נשים אפילו אם אלו רק נערות, מחמת כבוד לנשים.

* בתורים, זכות קדימה לחולים וזקנים ניתנת באופן אוטומטי ובהסכמת הכלל בלי שהתבקשו לכך ואפילו נתקלים בהתנגדות קלה של החולים והזקנים לקבלת טובת ההנאה הזו, מתוך נימוס.

* לפני יציאה למסיבות, הורים מדחיקים ומזכירים לילדיהם לא לגעת במטעמים ומאכלים שנפרסים לרוב בשולחן המרכזי בסלון של המארחים, לפני שהציעו להם לקחת ויש כאלה שמרחיקים ומאכילים את הילדים לפני האירוח כדי שהילדים לא יעשו להם בושות ויקחו מהמטעמים המוגשים, הרי החינוך של המשפחה נמדד לפי ההתנהגות הילדים.

* כאשר אתה מגיע לבית של איראני, אפילו בהפתעה, הוא יעשה הכל כדי שתישאר לארוחה ויפרוס לך שולחן מלא כל טוב כיאה לאירוח פרסי.

* אם אתה נתקל בשכן או חבר שלך בדרך והוא מציע לך לבוא לשתות איתו קפה, אל תקח את העניין ברצינות, הוא מציע את זה כי הוא חייב להיות נחמד ולהציע, רק אם יתעקש מעל שלוש פעמים אתה יודע שהוא מבקש ברצינות. (למנהג הזה אפילו יש שם "תערוף"- אתה מציע דבר שלא מתכוון אליו).

* איראני יזמין אנשים שהוא לא אוהב לאירועים שלו רק כי לא נעים לו.

* אם אישה בהריון עוברת בפארק ליד אנשים שעושים על האש, יתחננו ויבקשו ממנה לאכול מהמטעמים, כי לפי האמונה הפרסית אם אישה בהריון מריחה מאכל מסוים ובא לה לאכול אבל מסיבה מסוימת נבצר ממנה לאכול את המאכל הזה לתינוק שלה יהיה כתם לידה בצורת המאכל הנחשק.

* בשיחה, אסור לומר אתה לא מבין או אתה לא צודק, זה ממש לא מנומס במיוחד אם הבן שיח שלך יותר מבוגר ממך, אפילו בכמה חודשים.

* אם אתה מדבר עם אדם זר או מבוגר או אדם שאתה רוצה לכבד אותו (הורים/מורים/ בעלי סמכויות) אסור בהחלט לכנות אותו "אתה" אלא "אתם", אחרת הצד השני יכול ממש להיפגע.

* עד סוף תיכון כאשר מורה נכנס לכיתה נעמדים ורק אחרי שהמורה מבקש לשבת מותר לשבת, כנ"ל כאשר אורחים נכנסים הביתה צריך לכבדם ולעמוד לקראתם.

* יש ללוות את האורח עד מפתן הבית או עד כלי התחבורה שלו ולא לעזוב עד שהוא הולך לדרכו.

* אם תבקש עזרה מאיראני יעשה כל אשר ביכולתו לעזור לך.

* אם אתה עוזר למישהו אף פעם לא להזכיר לו את העזרה שנתת לו. (זה לא מקובל, לא מנומס)

* לא קוטעים את האדם שמדבר, רק אחרי שסיים את דבריו מותר לך לדבר.

* אסור לשבת כאשר הגב שלך מופנה לאדם אחר (אפילו אדם זר), אם כבר אתה חייב, צריך לבקש ממנו סליחה ובתמורה הצד השני צריך לומר: "לפרח אין פנים וגב".

* אל תתפלא אם אתה פוגש את החבר שלך והוא קד קידה קצרה ואומר לך "אני עבד שלך", סך הכל רוצה להגיד שאני חברך הנאמן ואעזור לך בכל אשר תבקש.

* אם אתה מתארח אצל משפחה איראנית והאישה אומרת שהאוכל שלה לא יצא טוב, היא לא ממש מתכוונת לכך אלא מתוך צניעות וענווה ודרך אחרת להוציא ממך מחמאות בנוסח: יצא ממש טעים.

* לא מתחילים לאכול עד שכל בני המשפחה התישבו בשולחן, מי שמאחר עלול להיפגע עד עומק נישמתו כי לא כיבדו אותו ולא חיכו לו.

* בתרבות הפרסית יש כבוד גדול לאורחים, מאכלים הכי טעמים ופירות הכי משובחים נשמרים לאורחים שיכולים להגיע בהפתעה.

* במסעדות לא נהוג לחלק את החשבון אלא אחד מהגברים הנוכחים, לוקח על עצמו להזמין את כולם, יתרה מזו רבים על הזכות לשלם את החשבון כי כך אתה יוצא יותר גבר ויותר מכובד.

* אם אתה יושב לאכול ובדיוק מכר שלך מגיע אתה חייב להציע לו לאכול אתך, לפחות שלוש פעמים, אם תתעקש שלוש פעמים ולא יסכים סימן שהוא באמת לא מעוניין ורק אז אתה יכול לשבת ולאכול בנחת ובתאבון.

